

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoCsp/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204305
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8120204305.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Milana Majerníka v spore žalobcu: A. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. C. XXX, B. D. E., zastúpený: RIEDL advokátska kancelária s.r.o., Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 54 359 490, konajúca prostredníctvom konateľa spoločnosti JUDr. Ladislava Riedla, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42185190, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 13.12.2022, č. k. 13Csp/66/2020-42, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Žalovaný má nárok vo vzťahu k žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit:

„Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 100,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vychádzajúc z prisúdenej sumy s tým, že o ich výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník“

2. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie ustálil skutkový stav tak, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 19.6.2017, č.k. 25Csp/129/2016-53 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešove zo dňa 25.10.2017, č.k. 10Co/83/2017-72 bolo rozhodnuté tak, že žalovaný v 1/ rade bol povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov z 27.4.2016, uzavretej k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 806302443 zo dňa 27.4.2016 medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade, na výkon zrážok zo mzdy. Žalobca tak úspešne uplatnil na súde žalobu o splnenie povinnosti žalovaného zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy na výkon zrážok zo mzdy s poukazom na to, že predmetná dohoda je pre nedostatky pri kontraktácii (nakoľko nemala povahu individuálne dohodnutej zmluvy) neplatná, ako aj s poukazom na to, že s ňou súvisiaca zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá náležitosti zákona č. 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho je bezúročná a bez poplatkov, a dohodou o zrážkach zo mzdy by bez rozhodnutia súdu mal žalovaný možnosť uplatňovať si aj úroky, poplatky, prípadne sankcie, na ktoré nemá právo. Tým bolo pritom (právoplatne) vymedzené jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej osobitnými predpismi na ochranu spotrebiteľa (ktorými sú v zásade akékoľvek ustanovenia právnych predpisov, ktoré sú určené a použiteľné aj na ochranu spotrebiteľa), ktoré aktuálne súd prvej inštancie nie je oprávnený preskúmať. Právny základ nároku

spotrebiteľa voči nemu na finančné zadosťučinenie za to podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len zákon č. 250/2007 Z.z.) tak bol daný, a zostávalo určiť už len jeho (primeranú) výšku.

3. Na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a dospel k záveru, že v danom prípade žalobca svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnil len svojou úspešnosťou v konaní o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy s tým, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, skutočnosť, či mu ako žalobcovi v dôsledku konania žalovaného reálne vznikla určitá ujma, je bez právneho významu, a účelom a zmyslom citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal samotným uplatnením ochrany proti porušeniu práva a povinnosti zo strany žalovaného. Má ísť o istú satisfakciu spotrebiteľa, ktorá má ale zároveň na žalovaného pôsobiť odradzujúco vo vzťahu k opätovnému porušovaniu práv spotrebiteľov s tým, že „z okolností prípadu pôvodného súdneho konania ako spravodlivú výšku primeraného finančného zadosťučinenia vyhodnotil sumu 1.000,- eur.“ Žalobca neuviedol žiadne bližšie okolnosti predchádzajúce uplatneniu práva na súde (v konaní vedenom pod sp. zn. 25Csp/129/2016), zohľadňujúce napr. jeho neúspešnú reklamáciu alebo predsúdne upozornenie na porušenie práva (že žalovaný pred súdnym konaním nedbal na jeho výhrady), a ani či konanie žalovaného a následné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jeho súkromnom a spoločenskom živote.

4. Vzhľadom na vyššie uvedené závery a všetky súdu známe okolnosti tohto prípadu, podľa ktorých bol žalobca v pôvodnom konaní zastúpený advokátom, netvrdil, že by žalovaného pred pôvodným konaním neúspešne vyzval na zdržanie sa „použitia“ dohody o zrážkach zo mzdy a upozornil na vytýkané nedostatky v zmluve o úvere (porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi), so súdnym konaním má skúsenosti (celkovo 14 súdnych konaní), obdobný nárok na zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy si uplatnil na tomto súde celkovo najmenej v 5 rôznych súdnych konaniach, k požiadavke zadosťučinenia neuviedol žiadne negatívne dôsledky porušenia práva zo strany dodávateľa (dohody o zrážkach zo mzdy) v okolnostiach tohto prípadu na jeho súkromný či spoločenský život, a ani to, že by od žalovaného ešte pred podaním svojej žaloby niečo neúspešne žiadal alebo reklamoval, pričom každé primerané finančné zadosťučinenie by malo byť odôvodnené individuálne nejakými jedinečnými okolnosťami, ktoré žalobca osobitne neuviedol, mal súd za to, že žalobca (zastúpený advokátom) netvrdil a nepreukázal také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie finančného zadosťučinenia v ním požadovanej výške 1.000,- eur, a preto súd v danom prípade uvažoval len o základnej sume primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50,- eur tak, ako ju v obdobných prípadoch priznáva aj Krajský súd v Prešove (napr. v rozsudku sp. zn. 9CoCsp/49/2020, 17CoCsp/32/2020). Jedinou okolnosťou, ktorá podľa názoru súdu prvej inštancie vyšla najavo a čiastočne odôvodňovala a zvyšovala potrebu, aby žalobca svoje práva bránil priamo v základnom konaní, bol fakt, že žalovaný dohodu o zrážkach zo mzdy spotrebiteľa už predtým uplatnil u jeho zamestnávateľa, a žalobca nemal možnosť bezprostredne a urýchlene u svojho zamestnávateľa inak zastaviť ich výkon. Aj táto okolnosť je však v danom prípade oslabená tým, že žalobca si právo na zdržanie sa použitia dohôd o zrážkach zo mzdy uplatňoval opakovane v rôznych súdnych konaniach, a napokon aj tým, že žalobca ani netvrdil, že by žalovanému v tom čase nebol nič dôležitý a platiť nemal. Vzhľadom na to tak súd prvej inštancie napokon považoval za primeranú len mierne vyššiu než základnú sumu finančného zadosťučinenia, teda to vo výške 100,- eur, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

5. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

6. V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca proti výroku II., ktorým bola žaloba nad sumu 100,- eur zamietnutá, z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca sa nestotožňuje so záverom súdu, že žaloba nie je riadne odôvodnená, kedy súd príkladmo udáva, že v nej absentuje popísanie negatívnych dôsledkov porušenia práva zo strany dodávateľa v okolnostiach tohto prípadu na jeho súkromný či spoločenský život, a ani to, že by od žalovaného ešte pred podaním žaloby niečo neúspešne žiadal alebo reklamoval. Tieto okolnosti žalobca v žalobe neuvádzal zámerne, nakoľko ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. takúto hypotézu neobsahuje. Preto by ich prípadné preukázanie nemalo mať vplyv na určenie výšky priznaného primeraného finančného zadosťučinenia. Pre výšku primeraného finančného

zadosťučinenia je teda rozhodujúca závažnosť porušenia práv spotrebiteľa resp. porušenie povinnosti veriteľa voči spotrebiteľovi, a to podľa zistenia súdu v predchádzajúcom spore. Súdu je z rozhodovacej praxe známe, akým dehonestujúcim a nezákonným spôsobom žalovaný komunikuje so svojimi dlžníkmi. To bol aj prípad žalobcu, avšak z hovorov s operátorkami žalovaného nebolo konštruktívneho dialógu. A tieto hovory s odstupom času nemá možnosť preukázať. Skutočnosť či a koľko bol žalobca žalovanému z predmetného zmluvného vzťahu dlžný nepovažuje za relevantnú. V pôvodnom konaní nebolo jej predmetom ustálenie výšky dlhu a voči žalobcovi žiaden nárok uplatnený nebol. Preto neexistuje prezumpcia existencie dlhu voči žalovanému, ako sa to javí z odôvodnenia napadnutého rozsudku. Za situácie, že v predchádzajúcom súdnom konaní som bol úspešný preukázaní úmyslu žalovaného nezákonne zasiahnuť do majetku žalobcu a to bez obmedzenia, považuje žiadané zadosťučinenie v sume 1.000,- eur pri zachovaní účelnosti všetkých jeho trov atribútov, za primerané. Rozsudok v napadnutom výroku navrhol zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

7. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný, stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie.

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu, uplatnený na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Prešov, vedeného pod sp.zn. 25Csp/129/2016, o zaplatenie sumy 1.000,- eur z titulu porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa žalovaným ako dodávateľom podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

10. Podľa § 383 CSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

11. Odvolací súd konštatuje, že súdom prvej inštancie bol správne zistený skutkový stav a zo zisteného skutkového stavu boli vyvodené správne právne závery vo vzťahu ku základu uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Odvolací súd nevzhladol dôvody pre zopakovanie vykonaného dokazovania na nariadenom pojednávaní a rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario). Výšku priznaného nároku možno ustáliť na základe súdom prvej inštancie zhromaždeného dôkazného materiálu aj v spojení s obsahom podstatných vyjadrení strán (§ 387 ods. 3 CSP).

12. Odvolací súd poukazuje na to, že ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z., alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak táto ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku ujmy. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

13. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku, odvolací súd zhodnotil odvolaciu námietku vo vzťahu k výške priznaného zadosťučinenia za nedôvodnú. Z rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 25Csp/129/2016-53 zo dňa 19.06.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.10.2017, č.k. 10Co/83/2017, ktorý vo výroku II. a III. nadobudol právoplatnosť dňa 10.11.2017, má odvolací súd za preukázané, že žalobca si úspešne uplatnil voči žalovanému právo na ochranu spotrebiteľa v dôsledku porušenia povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy na výkon zrážok zo mzdy z neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj úspešné uplatnenie práva na ochranu spotrebiteľa v dôsledku porušenia povinnosti žalovaného vyplývajúcich zo zákona č. 129/2010 Z.z.

o spotrebiteľských úveroch účinného a platného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca má vzhľadom na uvedené podľa zákona o ochrane spotrebiteľa právo na primerané finančné zadosťučinenie. Základ nároku je tak nepochybne daný.

14. Čo sa týka výšky súdom prvej inštancie priznaného finančného zadosťučinenia, ustanovenie § 3 ods. 5 cit. Zákona o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria pre vymedzenie výšky, resp. spôsobu výpočtu finančného zadosťučinenia pre spotrebiteľa.

15. Bez stanovenia kritérií pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľa, odvolací súd je toho názoru, že je v danom prípade potrebná komparácia s odškodňovaním iných nemajetkových ujím v zmysle vnútroštátnych právnych predpisov (nevyklučujúc európske), pri ktorých dochádza k ujme fyzickej osoby ďaleko závažnejším a už nezvratiteľným spôsobom.

16. Súd prvej inštancie považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 100,- eur, s tým, že v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na okolnosti prejednávanej veci, podľa ktorých žalobca neuviedol žiadne negatívne dôsledky porušenia práva zo strany žalovaného v okolnostiach tohto prípadu na jeho súkromný a spoločenský život. Aj z odôvodnenia rozsudku v základnom konaní vyplýva, že žalovaný predložil zamestnávateľovi žalobcu žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy s tým, že zrážky zo mzdy sa majú vykonávať z dôvodu, že dlžník neplnil svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy. V žiadosti nebola bližšie uvedená suma dlžnej pohľadávky žalovaného voči žalobcovi a nie je tam uvedená žiadna suma. Z výpovede právneho zástupcu zamestnávateľa na pojednávaní v základnom konaní vyplynulo, že zamestnávateľ žalobcu nevykonával zrážky zo mzdy žalobcu (bod 17 rozsudku 25Csp/129/2016).

17. Ani odvolací súd sa nestotožnil s požadovanou výškou primeraného finančného zadosťučinenia požadovanou žalobcom vo výške 1.000,- eur. Za primeranú rozsahu a povahe porušenia práv žalobcu, v danom prípade považuje odvolací súd sumu 100,- eur, tak ako ju priznal súd prvej inštancie, keďže porušenie práv spotrebiteľa spočívalo v uplatnení neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, avšak k zrážkam zo mzdy žalobcu nikdy nedošlo.

18. Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že suma 100,- eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Žalobca v dôsledku konania žalovaného bol nútený domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé mu privodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iné. S poukazom na uvedené okolnosti nemožno pochybovať, že výška 100,- eur je adekvátna skutočnostiam prejednávaného prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobcovi - spotrebiteľovi a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

19. Odvolací súd v zmysle vyššie uvádzaných dôvodov napadnutý rozsudok vo výroku II., ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol ako vecne správny potvrdil podľa § 387 CSP.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %.

21. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).